

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1954	Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς ἐσπέρας 19 Ἰουνίου 2016	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ποῦ εἶνε ἡ ἐνότης;

«Ἴνα πάντες ἐν ᾧσιν» (Ἰω. 17,21)

Μελετᾶτε, ἀγαπητοί μου, τακτικά, κάθε μέρα, με προσευχὴ καὶ δάκρυα τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ; Ἐὰν ναί, εἶστε μακάριοι σύμφωνα με τὸν 1ο ψαλμό: «*Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν... ἀλλ' ἦ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων*» (Ψαλμ. 1,1-3). Ὁ δίκαιος, ὁ εὐσεβής, λέει, εἶνε δέντρο καρποφόρο καὶ ἀμάραντο, ποὺ οἱ ρίζες του ῥουφοῦν τὰ νερὰ τῶν **ἀγίων Γραφῶν**.

Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη· 49 βιβλία ἢ πρώτη, 27 ἢ δεύτερη. Ἀπὸ ὅλη τὴν ἀγία Γραφή ὑπερέχει σὲ ἀποκάλυψι ἀληθειῶν ἢ Καινὴ Διαθήκη. Κι ἀπὸ ὅλη τὴν Καινὴ Διαθήκη ὑπερέχουν τὰ τέσσερα Εὐαγγέλια, μέσα στὰ ὁποῖα ζωγραφίζεται ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Κι ἀπὸ τὰ τέσσερα Εὐαγγέλια κατὰ τὸν Μ. Βασίλειο ὑπερέχει τὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο. Κι ἀπὸ ὅλα τὰ κεφάλαια τοῦ Εὐαγγελίου αὐτοῦ ὑπερέχουν τὰ τέσσερα ἐκεῖνα, 14ο, 15ο, 16ο καὶ 17ο, ποὺ περιέχουν τὴν τελευταία ὁμιλία, τὴν **ἱερὰ διὰθήκη τοῦ Κυρίου στοὺς μαθητὰς του**. Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης λέει: «*Ἐγὼ εἶδα ἄνθρωπο ποὺ εἶχε συνήθεια ... νὰ διαβάξῃ κάθε μέρα ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἱερὰ αὐτῆ διαθήκη*».

Στὸ τέλος τῆς ὁμιλίας αὐτῆς ὁ Ἰησοῦς προσεύχεται κι ἀπ' τὴν καρδιά του ἐκπηδοῦν αἰτήματα. Τὸ τελευταῖο καὶ θερμότερο ἀπ' ὅλα εἶνε τὸ αἶτημα γιὰ τὴν ἐνότητα: «*Ἴνα πάντες ἐν ᾧσιν*» (Ἰω. 17,21). Ἡ **ἐνότης** εἶνε τὸ ὕψιστο δίδαγμα καὶ τὸ ἱερώτερο ἀπὸ τὰ αἰτήματα τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς, ἀγαπητοί μου, θέλει νὰ βλέπῃ ὅλους τοὺς πιστοὺς ἐνωμένους, οὔτε σκιά διχονοίας νὰ μὴ μειώνη τὴν ἐνωσί τους. Ἡ ἐνότης τῶν πιστῶν εἶνε ἡ λαμπρότερη περιβολὴ τῆς Ἐκκλησίας, εἶνε ὁ «**ἄρραφος**» **χιτώνας τοῦ Ἰησοῦ** ὁ «*ἄνωθεν ὑφαντός δι' ὄλου*» (Ἰω. 19,23), ποὺ δὲν τόλμησαν νὰ σχίσουν οἱ σταυρωταί του.

Πῶς ἀνταποκρίθηκαν στὸ αἶτημά του οἱ πιστοί; **εἶνε ἐνωμένοι οἱ Χριστιανοί**; καταβάλλουν κάθε προσπάθεια νὰ διατηρηθῇ ἡ ἐνότης; Ἡ ἀπάντησις εἶνε θλιβερή. Μέχρι τὸν 8ο αἰῶνα ὁ χριστιανικὸς κόσμος κατὰ μέγα μέρος ἦταν ἐνωμένος. Ἀνατολὴ καὶ Δύσις, Βορρᾶς καὶ Νότος «*ἠσπάζοντο ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ*» (Ῥωμ. 16,16 κ.ά.). Ὅπως λέει ὁ ἅγιος Ἰγνατίος ὁ Θεοφόρος, «*οὐδὲν ἐστὶν ἄμεινον (=καλύτερο) τῆς κατὰ Χριστὸν εἰρήνης*» (Ἐφ. XIII). Ἄλλ' αἴφνης ἦλθε ἡ συμφορὰ ἢ ὑπερηφάνεια τοῦ πάπα, ποὺ ἠθελε νὰ στήσῃ τὸ θρόνο του πάνω ἀπ' ὅλους, δημιούργησε τὸ πρῶτο ρήγμα καὶ **ἡ χριστιανοσύνη διασπάσθη** σὲ ὀρθοδόξους καὶ δυτικούς. Αἰτία τοῦ χάσματος **τὸ πρωτεῖο τοῦ πάπα**. Καὶ αὐτὸ ἐγένεε πάλι ἡ αἰτία νέας διασπάσεως τῆς δυτικῆς χριστιανοσύνης· ἑκατομμύρια λαῶν, ποὺ δὲν ἀνέχονταν τὴν ἀπολυταρχία τῆς Ῥώμης, ἐπαναστάτησαν κατὰ τῆς τυραννίας τῶν παπῶν, ἀποσχίσθησαν καὶ ἵδρυσαν τὶς παρατάξεις τῶν διαμαρτυρομένων. Καὶ **οἱ διαμαρτυρόμενοι** πάλι, λόγω τῆς ἀναρχίας ποὺ ἐπικρατοῦσε στὶς τάξεις τους, δὲν ἔμειναν ἐνωμένοι γύρω ἀπὸ τὸ Λούθηρο καὶ τὸν Καλβῖνο· διαιρέθησαν καὶ ὑποδιαίρεθησαν δύο καὶ τρεῖς καὶ τέσσερις φορές, καὶ τώρα ἀποτελοῦν ἓνα ποικιλόχρωμο μωσαϊκό, μέσα στὸ ὁποῖο ἡ εἰκόνα τοῦ Θεανθρώπου πάει νὰ χαθῇ ὁλότελα. Οἱ προτεστάντες ἀκρωτηριάζουν συνεχῶς «*τὸν Κύριον τῆς δόξης*» (1^α Κορ. 2,8)· ἑκατοντάδες εἶνε τὰ αἰρετικὰ συγκροτήματά τους, ἐνῶ μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ φτάνουν μέχρι σημείου νὰ ἀρνοῦνται καὶ τὴ θεότητα τοῦ Χριστοῦ.

Ἄλλὰ μήπως κ' ἐμεῖς **οἱ ὀρθόδοξοι** μείναμε ἐνωμένοι; Ἐθνικοὶ ἐγωισμοὶ διαίρεσαν τὸ σῶμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας σὲ **ἐκκλησίες κρατικές** (Ῥωσικὴ, Βουλγαρικὴ, Σερβικὴ, Ἑλληνικὴ, Ἀλβανικὴ...), οἱ ὁποῖες ἀπηχοῦν μᾶλλον τὸ ἐφήμερο πνεῦμα τοῦ κόσμου, τοῦ κράτους ἐντὸς τοῦ ὁποῖου κινοῦνται, παρὰ τὸ αἰώνιο πνεῦμα τοῦ Ἰησοῦ, μέσα στὸ ὁποῖο θὰ ἔπρεπε νὰ

συμβιώνουν και να συνεργάζονται, για να μπορούν να λένε: «*Οὐκ ἔνι Ῥώσος, Βούλγαρος, Σέρβος, Ἑλληνας...*», αλλά πάντες οἱ ὀρθόδοξοι «*εἷς ἐσμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*» (πρβλ. Γαλ. 3,28. Κολ. 3,11)· ὑπεράνω ὅλων ὁ Κύριος, ὑπεράνω ὅλων ἡ Ὀρθόδοξος πίστις.

Καὶ ἂν μείνουμε μόνο στὴν πατρίδα μας, ἐρωτοῦμε· εἶνε ἐνωμένη στὴν Ἑλλάδα ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία; Ἡ ἱστορία λέει, ὅτι τὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας ἦταν ἐνωμένη γύρω ἀπὸ τὸ θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Μετὰ τὴν πολιτική μας ἀπελευθέρωσι ἄρχισε ἡ ὑποδούλωσι τῆς Ἐκκλησίας μας στὸ κράτος καὶ ἡ διάσπασις τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος. **Ἡ ἀντικανονικὴ μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου τὸ 1924** διαίρεσε τὸ λαό μας σὲ δύο παρατάξεις, τῆς ἐπισήμου ἐκκλησίας καὶ τῶν παλαιοημερολογιτῶν (ποὺ κι αὐτοὶ τώρα διαιρέθηκαν). Ποιός θὰ μᾶς ἐνώση; Ἡ ἀγάπη, ἀπαντᾷ ὁ ἀπόστολος Παῦλος· ἡ ἀγάπη, ποὺ σέβεται τὴν ἐλευθερία καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἀδελφοῦ, ποὺ μπορεῖ νὰ θέλῃ νὰ «*ἐσθίῃ λάχανα*» (βλ. Ῥωμ. 14,1-4).

Ἄλλη διαίρεσις προέρχεται ἀπὸ τὴν πλευρὰ διαφόρων **χριστιανικῶν ἐνώσεων, ἀδελφοτήτων, συλλόγων καὶ σωματείων**. Δὲν εἴμαστε κατὰ τῶν θρησκευτικῶν σωματείων· τὴν συλλογικὴ ὀργάνωσι καὶ δρᾶσι τῶν ὀρθοδόξων ἐπιβάλλει ἡ ἀδράνεια τῆς ἐπισήμου ἐκκλησίας καὶ οἱ πονηρὲς ἡμέρες ποὺ ζοῦμε. Εἶνε λοιπὸν εὐλογία νὰ ὀργανωθοῦν οἱ ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ νὰ ἔχουν ἀγάπη μεταξύ τους καὶ νὰ συνεργάζονται. Διαφορετικά, ἂν ἐπιδιώκουν καθένας τὴν ἐξόντωσι τοῦ ἄλλου καὶ τὴ δική του ἐπικράτησι, ἡ εὐλογία θὰ γίνῃ κατὰρα καὶ σκάνδαλο. «Ἰδέστε πῶς ἀγαπῶνται οἱ Χριστιανοί!», ἔλεγε μὲ θαυμασμὸ οἱ εἰδωλολάτρες τῶν πρώτων αἰώνων. «Ἰδέστε πῶς μισοῦνται οἱ Χριστιανοί», θὰ λένε οἱ ἄπιστοι τῶν ἡμερῶν μας.

Ἡ διαίρεσις αὐτὴ εἶνε «*σημεῖον τῶν καιρῶν*» καὶ προφητεύθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο, ὁ ὁποῖος εἶπε: «*Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις*» τῆς ἀποστασίας, τοῦ ἀτομικοῦ καὶ ὁμαδικοῦ ἐγωισμοῦ, «*διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν*» (Ματθ. 24,19,12). Ἐμφύλιος πόλεμος στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἱ. Χρυσόστομος λέει: «*Καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον (=ἡ διαίρεσις) πεπλήρωται, καθὼς ὀρώμεν. Οὐχὶ πάντες κατ' ἀλλήλων γεγόνασιν, ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, ἄρχοντες κατὰ τῶν ὁμοίων, ἐπίσκοποι κατὰ ἐπισκόπων, πρεσβύτεροι κατὰ πρεσβυτέρων καὶ διάκονοι κατὰ διακόνων, ἀναγνώσται κατ' ἀλλήλων, λαϊκοὶ κατὰ λαϊκῶν;*».

ᾠ Κύριε! Σὺ ζητᾷς τὴν ἐνότητά μας, κ' ἐμεῖς διαιρεθήκαμε· καὶ ἀκούγονται πάλι οἱ φω-

νὲς τῶν διηρημένων Χριστιανῶν τῆς ἀρχαίας Κορίνθου· «*Ἐγὼ μὲν εἶμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ*» (Α' Κορ. 1,12). Καὶ ἐκείνους μὲν, ποὺ διαιρέθηκαν προσωρινὰ σὲ φατρίες, τοὺς ἔνωσε ὁ ἀπόστολος Παῦλος· ἐμᾶς **ποιός θὰ μᾶς ἐνώση;**

* * *

«*Ἴνα πάντες ἐν ᾧσιν*». Ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικῆς ἐνότητος θλιβερὴ ἡ εἰκόνα. Ἐνῶ ἄπιστοι καὶ αἵρετικοὶ «*κύκλω περιπατοῦσι*» (Ψαλμ. 11,9) καὶ ἄρπάζουν πρόβατα ἀπὸ τὴ μάνδρα μπροστὰ στὰ μάτια τῶν ποιμένων, οἱ ἰθίνοντες βρίσκονται μεταξύ τους σὲ ἔριδες καὶ μάχες. **Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἐνωθῆτε!** φωνάζει ὁ Κύριος Ἰησοῦς (βλ. Ἰω. 17,21), φωνάζει ὁ Παῦλος (βλ. Α' Κορ. 12,12-27. Ἐφ. 4,3-4,13), φωνάζουν οἱ προφήτες, φωνάζουν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνωθῆτε!...

Δὲν θέλουμε λοιπὸν ν' ἀκούσουμε αὐτοὺς; Ἔ, τότε **διδάσκαλοί μας ἄς γίνουν** τὰ ...ζῶα! Ποιὰ ζῶα; οἱ πελαργοί, τὰ περιστέρια, οἱ μέλισσες, τὰ μυρμηγκία, οἱ ἀκρίδες; Ὁχι, ἀλλὰ **τὰ βόδια!** Δὲν διαβάσατε ὅτι «*ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ· Ἰσραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω καὶ ὁ λαός με οὐ συνῆκεν*»; (Ἠσ. 1,3). Τί κάνουν τὰ βόδια, τὰ βουβάλια· ὅταν ἐκεῖ ποὺ βόσκουν ἐμφανισθοῦν λύκοι, γιὰ νὰ μὴν καταφαγωθοῦν ξεμοναχιασμένα, μαζεύονται, σχηματίζουν κύκλο, βάζουν τὰ μικρά τους στὸ κέντρο, κι αὐτὰ μὲ τὰ κεφάλια καὶ τὰ κέρατα πρὸς τὰ ἔξω εἶνε ἔτοιμα νὰ ἀμυνθοῦν. Ἄν κάποιος λύκος τολμήσῃ νὰ ἐπιτεθῇ, θ' ἀφήσῃ τὰ ἔντερα του πάνω στὰ κέρατά τους· εἶνε ἀδύνατον νὰ νικηθοῦν. **Τί κάνει ἡ ἐνότης!**

Ἔτσι κάνουν τὰ βόδια· καὶ οἱ ὀρθόδοξοι Χριστιανοί; Δυστυχῶς, ὄχι «*νοῦν Χριστοῦ*» (Α' Κορ. 2,16), ἀλλ' **οὔτε νοῦν βοῶν ἔχομε**. Γιατὶ ἂν εἴχαμε στοιχειώδη νόησι καὶ συναίσθησι τῶν κινδύνων ποὺ διατρέχει ἡ Ὀρθοδοξία, θὰ εἴχαμε ἐνωθῆ.

Ἀδελφοί μου, «*ἐσχάτη ὥρα ἐστὶ*» (Α' Ἰω. 2,18). Ἐὰν καὶ τὴν κρίσιμη αὐτὴ ὥρα δὲν θελήσουμε ν' ἀκούσουμε τὴ φωνὴ τοῦ Χριστοῦ γιὰ ἐνότητα, ἀλλὰ ἐν ὄψει Ἀρμαγεδῶνος ἐξακολουθήσουμε νὰ διαπληκτιζώμαστε μεταξύ μας, τότε ἕνας τρόπος μένει νὰ ἐνωθοῦμε· **ὁ διωγμός**, ποὺ ἔρχεται γιὰ τὶς ἁμαρτίες ὅλων μας. Ὅταν κηρυχθῇ διωγμὸς καὶ οἱ ὀρθόδοξοι συλληφθοῦμε καὶ ριχθοῦμε στὶς φυλακές, ἐκεῖ θὰ ἐνωθοῦμε ὅλοι, θὰ ἀνταλλάξουμε τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸ καὶ θὰ ποῦμε· Κύριε, ἁμαρτήσαμε καὶ δικαίως τιμωρούμεθα· διαιρεθήκαμε σὲ φατρίες καὶ κόμματα, καὶ προκαλέσαμε τοὺς λύκους.

Ἀλλά, ἀδελφοὶ ὀρθόδοξοι, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ ὁ αἵματηρὸς διωγμὸς γιὰ νὰ ἐνωθοῦμε;

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος